

žarek dobrote

8/XII
avgust
2014

glasilo slovenske karitas

Karitas

TEMA MESECA

3 ••• Za srce Afrike

V LUČI STROKOVNOSTI

4 ••• Otroci z motnjo avtističnega spektra

MEDGENERACIJSKA SOLIDARNOST

6 ••• Skrb drug za drugega

V OBMOČJU SOČUTJA

7 ••• Mediji in starševstvo

8 ••• Za žive in mrtve Boga prositi

KOPER

8 ••• »Mozaična zgodba« v prelepi vasi Soča pri Bovcu

9 ••• Dan v Soči

9 ••• Umetniki za Karitas spet na poti

LJUBLJANA

9 ••• 20 let Župnijske Karitas Rovte

10 ••• Romanje starejših ŽK Križe

10 ••• Delo Župnijske karitas Vrhnika

MARIBOR

11 ••• Novice iz Doma sv. Lenarta

MURSKA SOBOTA

12 ••• Srečanje krščencev v Sv. Juriju ob Ščavnici

12 ••• Sodelovanje Centra za socialno delo Murska Sobota in Lazarjevega doma

NOVO MESTO

13 ••• Bližje k Bogu

14 ••• Ljubeča skrb Karitas ne pozna meja

15 ••• Naše prvo leto v Sostrem

16 ••• Vrnitev v prihodnost

17 ••• Majhna država z velikim srcem – pomoč Karitas v osrčju Afrike

19 ••• Z delom do dostojnega življenja v Afriki

TEDEN KARITAS 2014

pod geslom »V družini sem doma«

Termin: od ponedeljka, 24. novembra,
do nedelje, 30. novembra 2014**Nedelja Karitas:** 30. novembra 2014**Romanje sodelavcev Karitas na****Ponikvo:** 26. novembra 2014**Klic dobrote:** 26. novembra 2014

ODPRTO SRCE

Mojca Kepic

Zdi se, da nekatere ljudi privlači uspeh, moč, bogastvo in dosežki z zelo malo zavestnega truda. Ko se ozremo okoli in nam pogled uide k našim misijonarjem v afriške dežele, opazimo drugačnost. Polno pisanih barv, veselja, plesa, druženja in besed ... Temne obraze privlači čas, ki ga preživijo skupaj, kljub revščini, s katero se soočajo. Tako preprosto življenje, a hkrati skrb za jutrišnji dan.

Povabljeni smo k zavedanju, da nam ne sme biti vseeno za ljudi v stiski doma in po svetu. Kljub težavam, s katerimi se soočamo, lahko vedno prihranimo skromen prispevek za človeško solidarnost do ljudi, ki živijo pod pragom revščine.

Vselej me gane, ko vidim, kako solidarnost, sočutje in medsebojna pomoč vse bolj padajo na ramena ljudi, ki nimajo pomembnega družbenega vpliva. Njihova dlan je odprta za sočloveka in prav ti so nam lahko za zgled. Ne pozabimo na človeka, ki nam je blizu. Vsaka pomoč naj bo dana iz srca, ne glede na to, kakšna je.

*Dobrih del ne delamo zato,
da nam bodo povrnjena,
podarjamo jih iz srca.
Podarjamo iz čistega veselja
nad podarjanjem in
ne potrebujemo priznanja.*

NAPOVEDNIK

ŠKOFIJSKA KARITAS KOPER

3.–14. 8. Delovni tabor Streha nad glavo v Banjaluki

18.–22. 8. Umetniki za Karitas, Sinji vrh nad Ajdovščino

25.–27. 8. Romanje v Avstrijo in na Slovaško

1. 9. Srečanje sodelavcev Karitas vipavske dekanije na Slapu

ŠKOFIJSKA KARITAS MARIBOR

23. 8. Romanje sodelavcev in prostovoljcev Karitas mariborske nadškofije v Slovenske Konjice

• FOTO NASLOVNA in ZADNJA STRAN Jana Lampe •

tema meseca

ZA SRCE AFRIKE

Jana Lampe

Na Slovenski karitas želimo tudi letos nadaljevati s pomočjo najrevnejšim ljudem v osrčju Afrike **preko sredstev, zbranih v avgustovsko-septembrski akciji Za srce Afrike**, s katerimi bomo v sodelovanju s slovenskimi misijonarji, ki tam delujejo, podprli posamezne razvojne in humanitarne projekte. Letos spomladi sem skupaj s sestro Vesno Hiti obiskala misijone na podeželju Ruande in Burundija. Tam sem lahko videla, kaj vse je bilo narejeno s pomočjo sredstev, zbranih v lanskoletni akciji Za srce Afrike (več na zadnjih straneh Žarka dobrote), in tudi, kakšne so nadaljnje potrebe po pomoči, da bi ljudem v teh krajih, kjer je revščina še ogromna, omogočili boljše osnovne pogoje za življenje, npr. **dostop do pitne vode, hrane, zdravstvene oskrbe in izobrazbe** – tistega, kar je nam skoraj samoumevno. Podobne prošnje za pomoč so prišle tudi s strani misijonarjev, ki delujejo v drugih zelo revnih afriških državah – v Malaviju, Centralnoafriški republiki in na Madagaskarju. Glede na potrebe lokalnega prebivalstva bomo v letošnjem letu ob pomoči darovalcev **podprli sledeče projekte v Afriki:**

V **okraju Kasungu v Malaviju**, kjer zaradi revščine primanjkuje šolskih kapacitet in srednje šolo, ki je plačljiva, zaključijo le 2 % vseh mladih, bomo v sklopu novozgrajenega in še neopremljenega srednješolskega centra z gimnazijo in internatom, ki bo namenjen izobraževanju revne podeželske mladine, **podprli nakup 150 pogradov za opremo internata za dekleta**, ki bodo prihajala iz oddaljenih krajev. V šoli bo kakovostne izobrazbe in vzgoje letno deležnih 250 deklet in 250 fantov, ki bodo tako lažje prišli do poklica in boljše prihodnosti. Projekt spremlja misijonar p. Lojze Podgrajšek.

Misijonarka s. Bogdana Kavčič, ki deluje v kraju **Safa v Centralnoafriški republiki**, kjer še vedno divjajo hudi nemiri in je zato revščina še večja, nas ponovno prosi za enoletno **podpro pri nakupu riža in druge hrane za podhranjene otroke v starosti do 5 let**, ki jim sestre vsaj 3-krat tedensko pomagajo s toplimi obroki v okviru zdravstvenega centra, ki oskrbuje 25.000 prebivalcev.

V **Mukungu v Ruandi**, kjer deluje misijonarka s. Vesna Hiti, bomo podprli **nakup nujno potrebne kotla za prekuhanje perila ter sončnih celic in baterij za električno napeljavo na bolnišničnem delu zdravstvenega centra**, ki oskrbuje

24.000 prebivalcev. Delo bo tako lahko normalno potekalo tudi ponoči, ko je mnogim hospitaliziranim otrokom in odraslim treba dati injekcije, zašiti ali previti rane ipd. Podprli bomo tudi nakup zdravil za duševne bolnike, ki jih je v teh krajih zaradi posledice genocida in revščine veliko, od države pa center ne dobi nobenih sredstev za ta zdravila.

V **kraju Ampitafa na Madagaskarju** bomo v okviru zdravstvenega centra, kjer se mesečno rodi do 270 otrok, **podprli nakup nujno potrebne porodnišnične opreme ter obnovo porodne sobe**, ki je v zelo slabem stanju. V teh krajih je namreč zelo pomembno, da mame rojevajo v porodnišnicah, ker jih na ta način manj umre pri porodih in otroci ne postanejo sirote. Janez Krmelj nas prosi tudi

Foto: Jana Lampe

za **podporo pri nakupu hrane za 200 osnovnošolcev**, ki obiskujejo šolo na tem misijonu. Mnogi vsak dan pridejo peš v šolo več kot uro in pol hoda daleč. S praznim želodcem pa se je težko učiti ...

V **Kigaliju v Ruandi** bomo pri novozgrajeni osnovni šoli za 500 otrok iz revnih družin podprli **nakup še manjkajočega šolskega pohištva za 2 razreda in druge potrebne opreme**, kot zahteva ruandsko ministrstvo za šolstvo. Pouk v novi šoli se bo začel januarja 2015, ko se v Ruandi začne novo šolsko leto.

To so prošnje misijonarjev in ljudi, ki živijo v srcu Afrike. Prosimo vas, da jih skupaj uresničimo. Na Slovenski karitas bomo veseli vaše podpore tem projektom in s tem vaše pomoči najbolj revnim ljudem na Afriški celini. Srčna hvala!

V letošnjem septembru nadaljujemo tudi z dobrodelno akcijo **Z delom do dostojnega življenja**, preko katere **omogočamo revnim družinam v Afriki in od letos tudi v Albaniji, da se z lastnim delom preživijo in dostojno živijo.** K temu nas letos vabijo slovenski misijonarji na misijonih v Ruandi in Madagaskarju, kjer že pomagamo družinam in so še nove potrebe po tovrstni pomoči, ter s. Vida Gerkman, misijonarka v Albaniji. Na Slovenski karitas si namreč želimo, da bi v prihodnje pomagali

Foto: Jana Lampe

družinam v najrevnejših državah sveta na vseh kontinentih – **v smeri globalizacije solidarnosti**. Vsi, ki bi želeli podpreti ta prizadevanja misijonarjev za dostojnejše življenje družin po svetu, lahko to storite preko trajnika ali položnice z mesečnim darom 6, 12 ali 24 EUR; obrnite se na Slovensko karitas, tel.: 01 300 59 60 ali e-pošta info@karitas.si. Več o akciji lahko preberete na zadnjih straneh Žarka dobrote ali na www.karitas.si/mednarodno/z_delom.php, kjer najdete tudi e-obrazec za sodelovanje. •

Svoj dar lahko nakažete na:

Slovenska karitas, Kristanova ulica 1,
1000 Ljubljana,
TRR: SI56 0214 0001 5556 761, Sklic: 2127,
Namen: Za srce Afrike.

Lahko pa svoj dar prispevate z SMS sporočilom **Afrika** ali **Afrika5** na 1919 in darujete 1 EUR ali 5 EUR za pomoč ljudem v Afriki.

v luči strokovnosti

OTROCI Z MOTNJO AVTISTIČNEGA SPEKTRA

Katja Stres Kaučič, univ. dipl. psih.

Motnja avtističnega spektra (MAS) je kompleksna razvojna motnja z nevrološko-biološko osnovo, ki se pojavi v otroštvu. Kaže se predvsem kot kakovostno spremenjeno vedenje na področju socialne interakcije, verbalne in neverbalne komunikacije ter prisotnost stereotipnega vedenja oz. usmerjenih interesov. Obsega širok spekter motenj od lažjih do težjih oblik. Simptomi se razlikujejo glede na vsakega posameznika, zato niti en otrok z avtizmom ni popolnoma enak drugemu. Motnje se kažejo pri vsakem drugače, saj so odvisne od kognitivne, čustvene, gibalne in čutilne sposobnosti otroka. V nadaljevanju bom v prispevku uporabila izraz avtizem.

Komunikacija: Običajno ljudje z avtizmom težko komunicirajo z ostalimi ljudmi in imajo težave z razumevanjem družjenja v socialne namene. Zato se lahko posamezniki z avtizmom na vsakodnevne situacije in spremembe odzivajo na neobičajen način. Otroci z avtističnimi znaki uporabljajo zelo različne načine sporazumevanja. Nekateri se zdijo kot gluhi, saj se skorajda ne odzivajo na govor. Prisotni so primanjkljaji na področju besednega in nebesednega sporazumevanja. Otrok se lahko oglašuje le s posameznimi besedami ali glasovi. Včasih je govor eholaličen; to pomeni, da otrok ponavlja, kar je pravkar slišal, ali pa nepričakovano ponovi kaj, kar je slišal že dolgo tega. Otroci, pri katerih se govor funkcionalno razvije, imajo težave z nadziranjem jakosti glasu, poleg tega je njihov govor pogosto monoton. Redko se vključujejo v pogovor, saj ne znajo primerno razlagati dogodkov okoli sebe. Posameznikom z avtizmom je ponavadi težko začeti komunikacijo in le-to vzdrževati. O stvari, ki jih zanima, lahko govorijo zelo dolgo, medtem ko jim kratek pogovor (diskusija) povzroča težave.

Socializacija: Avtizem se od drugih razvojnih motenj razlikuje po težavah na področju socializacije. Skupno vsem ljudem z avtizmom pa je, da se težko »vključijo«,

Foto: Rok Mubi, fotografija je ilustrativna

saj je zanje posebej težko »prebrati« ali razumeti druge ljudi. Otroci z avtizmom se lahko izogibajo družbe svojih vrstnikov in imajo raje družbo odraslih. Nekateri ljudje z avtizmom ne vzpostavijo očesnega stika ali pa se nanj ne odzivajo. Otrokova nezmožnost, da bi sodeloval z ljudmi, je lahko moteča in neobičajna, svojce pa neredko spravi v zadrego. Otrok je lahko avtodestruktiven in pogosto doživlja napade jeze. Navezovanje prijateljskih vezi ga tako rekoč ne zanima, redko posnema odrasle in vrstnike, ne igra se z drugimi in ne izraža čustev. Ljudje z avtizmom imajo pogosto težave govoriti o svojih čustvih in občutjih.

Vedenje: Lahko so pasivni ali pa pretirano razburljivi, lahko kažejo veliko anksioznosti ali pa sploh nimajo občutka za nevarnost. Anksioznost, strah in zmedenost lahko izvirajo iz tega, ker si ne znajo osmisliti stvari. Ljudje z avtizmom lahko imajo veliko ritualov, ki jih vedno znova ponavljajo, kot na primer vrtenje, zibanje, tleskanje s prsti, udarjanje sebe itd. Lahko imajo neobičajno držo,

Foto: Mojca Kepić, fotografija je ilustrativna

hojo ali vzorce gibanja. Lahko so zelo odvisni od rutine in želijo, da so stvari vedno enake. Ne marajo sprememb ali presenečenj. Že majhne spremembe v okolju ali dnevni rutini, ki ljudem običajno ne povzročajo težav (npr. oblačenje po drugem vrstnem redu, druga pot v šolo ...), so lahko zanje stresne in jim povzročajo tesnobo.

Otroci z avtizmom lahko imajo neustrezen odnos do ljudi, predmetov in situacij. Njihovi igri običajno primanjkuje domišljije. Usmerjeni so na en sam predmet ali celo na del predmeta in lahko vztrajajo pri stereotipnem igranju. Pogosto je tako imenovano ritualno vedenje, boljše funkcionirajo pri dejavnostih, ki potekajo rutinsko, kar jim daje občutek predvidljivosti in varnosti. Otroci z avtizmom se na lahko vsakdanje stvari odzovejo neustrezno, lahko se manj zavedajo realnih nevarnosti. Pogosto se neprimerno čustveno odzivajo (nekontroliran jok, smeh v neustrezni situaciji).

Morebiten pojav vedenjskih težav lahko povzroča izolacijo in lahko vodi v izločenost. Vedenjske težave so lahko vidne kot: otrok moti delo v skupini, težko se prilagaja spremembam in dnevnim rutinam, je trmast, uničuje svojo in tujo lastnino, je agresiven in avtoagresiven ... Lahko izvirajo iz tega, da ne razume zahtev, ne zna izraziti svojih želja in potreb, ima velike težave pri vzpostavljanju in razumevanju socialnih interakcij, ne zna jih vzdrževati, okupiran je z vedno enakimi, enostavnimi, ponavljajočimi se vedenji in interesi, kar omejuje njegovo zmožnost učenja in povzroča odstopanja od vrstnikov.

Vedenjski izpad lahko uspešno blažijo primerni in učinkoviti programi za razvoj komunikacije, socialnih odnosov, socialne zrelosti, kognitivnega razvoja in razvoja senzomotoričnih spretnosti, ki bodo sami po sebi izboljšali problematična vedenja, saj bodo otroka opremili z ustreznimi spretnostmi za zadovoljevanje njegovih potreb. Pomembno je, da razumemo, kaj povzroča težavno vedenje, zakaj se pri malčku in pri predšolskem otroku pojavi, kaj ga izzove in kaj ga vzdržuje.

Sposobnosti: Nekateri otroci z avtizmom imajo ne navadne sposobnosti za risanje, pisanje, računanje in delo z računalnikom, na drugi strani pa zavračajo navajanje na higieno, pozdravljanje ali sedenje za mizo. Učenje oseb z avtizmom se nadaljuje tudi v odraslem

obdobju. Pri otrocih z motečim vedenjem lahko odkrijemo visoke sposobnosti, ko se ta vedenja z leti nekoliko omilijo. Številne raziskave so pokazale, da se osebe z avtizmom lahko naučijo družabnih spretnosti, kar je veliko pomembnejše za osamosvojitve in sprejetje v skupnost kot dosežki pri intelektualnih testih.

Odzivanje na dražljaje: Sensorna občutljivost variira od pre- (hiper) do premalo (hipo) senzibilnosti. Neobičajna občutljivost na zvoke, svetlobo, dotik, okus ali vonj ... vse to je lahko zanje celo boleče. Nekateri ljudje z avtizmom imajo ekstremno visok ali nizek prag bolečine.

Vzroki in pogostost: Vzroke avtizma so najprej iskali v neustreznih razvojnih in družinskih pogojih (Bruno Bettelheim – hladne matere). Novejše raziskave pa nakazujejo, da na razvoj avtizma vpliva kombinacija genetskih in okoljskih dejavnikov. Je najhitreje naraščajoča razvojna motnja. V populaciji naj bi bilo 1 % posameznikov z avtizmom.

Multidisciplinarni pristop, ki vključuje terapijo, vzgojo, modifikacijo vedenja, logopedsko obravnavo, terapijo z zdravili in vključuje starše kot člane tima, lahko maksimalno vpliva na kognitivni, emocionalni in socialni razvoj otroka. Individualna obravnava omogoča boljše razumevanje otrok z avtizmom, njihovih čustev, afektivnih stanj, zvez med temi stanji in dogodki, odnos do ljudi, okolja in sprememb v okolju.

Vzgoja in izobraževanje, specifična obravnava, učni ter vzgojni programi oz. metode, ki so prilagojeni posebnim potrebam vsakega posameznika z avtizmom, močno izboljšajo njegovo sposobnost učenja, komunikacije in odnosov z okoljem. Zato je pomembno, da **otroka z avtizmom čim prej odkrijemo in pričnemo z obravnavo**. Obravnava takega otroka mora temeljiti predvsem na učenju veščin, ki so potrebne za njegovo samostojnost. Treba pa se je zavedati, da bo otrok z avtizmom kljub vsem vloženim naporom morda potreboval pomoč in vodenje v vrtcu, šoli, na delu ali pri drugih aktivnostih vse življenje.

Prav tako morajo starši **vzgojo prilagoditi otrokovega stanju**, čeprav strokovnjaki pravijo, da naj bi potekala podobno kot pri zdravih otrocih. Postavljanje meja, učenje obnašanja v različnih situacijah, krepitev odgovornosti, spoštovanje drugih in krepitev dobre samopodobe so le nekatere usmeritve, h katerim naj bi stremeli starši avtističnih otrok. Seveda pa morajo biti pri učenju veliko bolj potrpežljivi, imeti precej več tolerance in tudi znanja za boljše razumevanje vzrokov za posebno vedenje njihovih otrok z motnjo avtizma.

Vsekakor so otroci z avtizmom zelo posebni otroci, čustveno zelo občutljivi in nežni. Svet, v katerem živimo, lahko doživljajo na popolnoma drugačen način, kot ga doživlja večina ljudi. V današnjem svetu, kjer prevladuje hiter tempo in je družba storilnostno naravnana, se pojavljajo visoka pričakovanja glede funkcioniranja v različnih okoljih, kar je lahko za otroke z avtizmom zelo

zahtevno in se ne znajdejo najbolje. **Potrebujejo naše razumevanje in sprejemanje njihove drugačnosti. Od njih se lahko marsičesa naučimo.** •

medgeneracijska solidarnost

SKRIBIMO DRUG ZA DRUGEGA

Metka Klevišar

6

Za kvaliteto našega življenja je prav gotovo ena najpomembnejših stvari to, da **čutimo, da nismo sami, da so okrog nas ljudje, ki jim ni vseeno, kako je z nami, ki so nam pripravljene pomagati, ki znajo pokazati svoj skrb za nas.** Ta proces poteka seveda obojestransko. Tudi mi sami ne moremo biti srečni, če nam je čisto vseeno, kako je z ljudmi okrog nas. Skrb za druge nas dela bolj plemenite. V tem procesu oboji dajemo in oboji dobivamo.

V svetu, v katerem živimo, se včasih zdi, da se ljudje vedno manj zanimajo za stisko bližnjega, da jim je mar samo to, kar se dogaja njim. Morda je to res, morda tudi ne in je tak le zunanji videz. Verjetno tega ne moremo in ne smemo posploševati za vsa okolja. Še vedno bomo marsikje našli ljudi, ki z neverjetno predanostjo skrbijo za druge. Našli pa bomo tudi prav nasprotno.

Vse skupaj se začneja že pri čisto majhnih otrocih. Ko jih na igriščih ali v vrtcu gledate, kako se vedejo do drugih, dobite kar hitro vtis o družini, v kateri odrasčajo. Ni treba, da starši veliko govorijo. Nobenih posebnih pridig jim ni treba delati. Samo **otroci morajo v vsakdanjem življenju staršev začutiti, da jim ni vseeno, kako je z drugimi ljudmi. Otrok, ki v svoji družini nikoli ni doživel, da bi pomagal komu v stiski, bo težko razumel, da to spada k življenju družine.** To, kar se otrok že od malega nauči, ponese s seboj v življenje in daje naprej svojim otrokom. Seveda ima vsak človek možnost, da se tudi spremeni. Najprej mora spoznati, da je treba to narediti, potem se mora odločiti, da bo to storil, in potem mora začeti delati korake. Ni lahko, je pa možno. Žal se večina ljudi za to ne odloči.

V svojem življenju sem doživela marsikaj. Srečala sem veliko ljudi v najrazličnejših stiskah, pa tudi veliko ljudi, ki so izredno nesebično skrbeli za druge, tako da sem jih morala občudovati in jih občudujem še sedaj. Naletela pa sem tudi na mnoge, ki niso imeli niti malo posluha za ljudi v stiski, in nisem mogla razumeti, da vidijo samo sebe. Učila sem se od obojih. Od prvih, kako je treba delati, od drugih pa, kakšna ne bi želela biti in na kaj moram paziti.

Pred mnogimi leti, skoraj štiridesetimi, sem večkrat obiskovala invalidko mojih let. Kot petnajstletna deklica se je pri skoku v vodo poškodovala in ostala tetraplegičarka. S starši je živela v bloku, pozneje, ko sta umrla,

je živela sama. Bila je zelo komunikativna in ves dan so prihajali na obisk ljudje iz njene okolice, mladi in stari. Vedeli so, da bodo tu našli nekoga, ki jih posluša, ki jim bo znal svetovati v mnogih življenjskih stiskah, ki mu ne bo vseeno, kako je z njimi. Nekoga, ki ima zanje čas. Vedno je bila dobre volje in to dobro voljo je prenašala na druge. K njej je vsak dan prihajala tudi duševno prizadeta nečakinja, s katero sta se neverjetno dobro ujeli. Tako je bila ta moja znanka, težka invalidka in v mogočem zelo ovirana, neverjeten zaklad, velika dragocenost za vso okolico. Lahko bi se zaprla vase in samo tuhtala o svoji nesreči. Tako pa je njena nesreča postala blagoslov za mnoge.

Poznam še veliko takšnih občudovanja vrednih zgodb. Na misel mi prihaja znanka, starejša gospa, ki je živela v velikem bloku sredi Ljubljane, sama, brez družine. Zbolela je za rakom in naenkrat so se v skrb zanjo vključili sosede, večinoma tudi že starejši ljudje. Nekateri so bili celo že starejši od nje. Naredili so ji vse, kar je

Foto: arhiv Slovenske karitas

bilo potrebno. Prinašali so ji hrano, pospravljali stanovanje, poskrbeli zanjo, ko je morala na kontrolo k zdravniku. Tudi če bi imela svoje otoke, zanjo ne bi moglo biti bolje poskrbljeno. Tako ji je uspelo ostati doma, v svojem okolju, do zadnjega trenutka. Ko je umrla, je kar nekaj sosedov prišlo na pogreb na čisto drug konec Slovenije. Zame je bil to zelo jasen dokaz, da je kaj takega možno tudi v samem mestu, če se tam zberejo pravi ljudje.

To sta samo dva primera od mnogih. Najbolj se lahko učimo prav od konkretnih ljudi. **Pomoči bližnjemu se ne moreš učiti samo v teoriji.** Nič tudi ne bo pomagalo, če stokamo, kakšen je današnji svet, kako mnogi nimajo nobenega čuta za druge, kako mislijo samo nase. Tudi če vse to drži. **Če hočemo narediti svet lepši, bolj človeški, moramo preprosto zaživeti pristen človeški odnos. Povsod tam, kjer živimo. Včasih nam tudi kaj ne bo uspelo, včasih bomo razočarali sami sebe, ker smo premalo vztrajni. Pomembno je samo, da nikoli ne odnehamo, da vedno znova poskušamo, da se zavedamo, da smo v tem krogu vsi povezani:** vsi dajemo in vsi sprejemamo. Vsak na svoj način. Vsak lahko prispeva svoj delež, ki je dragocen, tudi če je še tako

Foto: Vanja Trobešek

majhen. Poleg tega, kar se dogodi na zunaj, je dragocena in pomembna tudi notranja drža, s katero delamo. •

v območju sočutja

MEDIJI IN STARŠEVSTVO

Peter Perše

Otroci so najboljši pokazatelj tega, kakšno moč imajo mediji. Televizija jih očara in prisesa nase. Takrat pogosto pozabijo, da so žejni, lačni ali da morajo na stranišče. Morda je prav to spoznanje botrovalo temu, da smo se doma pred letom in pol v začetku adventa odločili, da mora televizor od hiše. Tako sva z ženo nekako v strahu opazovala, kako bodo to odločitev sprejeli otroci, a je bil strah povsem neupravičen. Še najtežje se je od televizorja ločil prav piščoči ati, ki je v televizor buljil včasih tudi kar tako iz navade in zapravljal dragoceni čas.

Biti televizijec je lepo. Toliko bolj, če lahko preko medija širiš dobre novice, kar upam, da nam v oddaji *Obzorja duha*, za katero delam, uspeva. Seveda je pogled na televizijo nekoliko drugačen, če lahko po službeni dolžnosti gledaš tudi v njeno drobovje in vse, kar se v zakulisju dogaja. Tako vidiš, da ima televizija poleg plemenitega in lepega poslanstva, ko po svoje združuje ljudi po vsem svetu, samo pogledajmo, koliko milijonov gledalcev je spremljalo svetovno prvenstvo v nogometu, tudi svoje senčne plati in je eden njenih glavnih ciljev ta, da gledalca prikuje nase. Mnogi ji žal tako podležejo, da začnejo zaradi nje zanemarjati sebe, svoje bližnje in delo. Tako vidimo, da je za mnoge televizija beg pred resničnostjo oz. mnogi resničnost dojemajo samo skozi to, kar vidijo na televiziji. Če je stvar na televiziji, je resnična, če je ni, se ni zgodila. In če bi sodili samo po tem, kar lahko vidimo v informativnih oddajah, potem je svet, v katerem živimo, vse prej kot lep. Hvala Bogu nam resničnost, ki jo živimo, govori drugače.

Vpogled v zakulisje televizijskega ustvarjanja me toliko bolj navdaja s prepričanjem, da je danes bolj kot kdajkoli potrebna vzgoja za medije. **Ker nas mediji obdajajo**

na vsakem koraku, se pogosto sploh ne zavedamo pasti, ki prežijo na nas. Ker otroci niso sposobni kritično razmišljati in ne razločujejo med resničnostjo in navidezno resničnostjo, je pogovor toliko bolj na mestu. Četudi doma nimamo televizorja, naši otroci niso povsem odrezani od medijskega sveta. To vidiva, ko pridemo na obisk k starim staršem in brez težav obsejajo pred prižganim ekranom. Včasih je že tak bežen obisk dovolj za začetek pogovora o tem, kako reklame ne odražajo resničnosti, ampak jo poskušajo ustvarjati s točno določenim namenom, kako vzpostaviti distanco do privlačnih prizorov v risankah ali kako otrokom ob le bežnem ogledu dnevnika razložiti, da svet ni samo slab, poln vojn, terorizma, lakote, skreganih politikov ...

Konec koncev je tudi s televizijo tako kot z vsako drugo stvarjo v življenju, da pretiravanje ni zdravo. Da smo v stiku z njo, poskrbim kar sam, ko vsaj občasno svoje delo prinesem tudi domov. Neredko se zgodi, da se najboljše ideje za moje prispevke rodijo prav v domači družini v pogovoru z ženo ali pri opazovanju otrok in njihovih potreb. Ob tem se trudim, da dela ne bi opravljal na njihov račun, ampak kvečjemu na račun kakšne ure ukradenega spanca.

Vzgoja za medije zahteva modrost. Ko vidim, kako televizija vpliva na moje otroke in njihove možgane, se v meni vedno bolj krepi prepričanje, da niti popolna svoboda in prepuščenost otrokom na eni strani niti popolna abstinenca na drugi strani nista pravi rešitvi. Prava rešitev je **odgovorno izbiranje in nadzorovano gledanje programa, pa tudi pogovor o vidnem.** Najine otroke bi rad vzgojil v kritične gledalce, ki ne bodo jemali vsega, kar vidijo na ekranu, za suho zlato, predvsem pa v ljudi, ki bodo znali živeti resničnost mimo televizije in ne bodo njeni sužnji. Po letu in pol brez televizorja sem vedno bolj prepričan, da s tem naša družina ne zamuja prav nič pomembnega. Prav nasprotno, otesli smo se pritiska, ki ga je na naše družinsko življenje izvajala škata na omari v dnevni sobi, ki je bila včasih prižgana tudi kar tako tja v tri dni. Danes ta čas raje namenimo branju pravljič, igranju, pogovoru ali kakšnemu delu, sicer pa se sprašujemo, kako nam je včasih sploh še ostalo kaj časa za gledanje televizije, saj večer tudi brez nje še prehitro mine. •

Foto: Rom Mubi

ZA ŽIVE IN MRTVE BOGA PROSITI

msgr. dr. Jurij Bizjak

»Prositate in se vam bo dalo; iščite in boste našli; trkajte in se vam bo odprlo. Zakaj vsak, kdor prosi, prejme, in kdor išče, najde, in kdor trka, se mu bo odprlo« (Mt 7,7–8). Apostol Pavel, velik molivec pred Bogom, nas usmerja: »Prav tako pa tudi Duh podpira našo slabotnost; kaj naj bi namreč prosili, kakor je treba, ne vemo, marveč sam Duh prosi za nas z neizrekljivimi vzdihmi. On pa, ki preiskuje srca, vé, kaj je namen Duha, ker po Božji volji prosi za svete« (Rim 8,26–27).

Prvi velik vzornik vseh molivcev je Abraham, ki prosi za pokvarjene Sodomljane (1 Mz 18). Drugi velik vzornik vseh molivcev je Mojzes na gori med bitko z Amalečani (2 Mz 17). Mojzesova prošnja za Izraelce po zlatem teletu (2 Mz 32). Mojzesova prošnja pred drugim poročilom o prepelicah (4 Mz 11,10–15). O pre-roku Eliju piše modri Sirah: »O tebi je pisano, da si pripravljen za določen čas, da utolažiš jezo, preden se vname, da nagneš srce očetov k sinovom in vzpostaviš Jakobove rodove« (Sir 48,10).

Apostol prosi za Filipljane, ki radi delajo za evangelij: »Zahvaljujem se Bogu, kadar koli se vas spominjam, in v sleherni molitvi vedno za vas vse prosim z veseljem« (Flp 1,4). In prav tako za duhovno življenje Kološanov: »Zaradi tega tudi mi od dne, ko smo to slišali, ne nehamo za vas moliti in prositi, da bi vi popolnoma spoznali Božjo voljo v vsej duhovni modrosti in razumnosti« (Kol 1,9).

Efežane prosi: »Zraven pa ob vsakem času v duhu molite z vsakršno molitvijo in prošnjo za vse svete; tudi zame, da bi mi bila dana beseda, kadar odprem svoja usta, da bi z odkritostjo oznanil skrivnost evangelija« (Ef 6,19). In učencu Timoteju naroča: »Opominjam torej predvsem, naj se opravljajo prošnje, molitve, priprošnje, zahvale za vse ljudi« (1 Tim 2,1).

Apostol Janez v svojem prvem pismu naroča: »Če kdo opazi svojega brata, da stori greh, ki ni za smrt, naj prosi in dal mu bo življenje, njim, ki ne greše za smrt. Je greh, ki je za smrt: o tem ne pravim, naj prosi zanj« (1 Jn 5,16). Z vsemi darovi in čuti. •

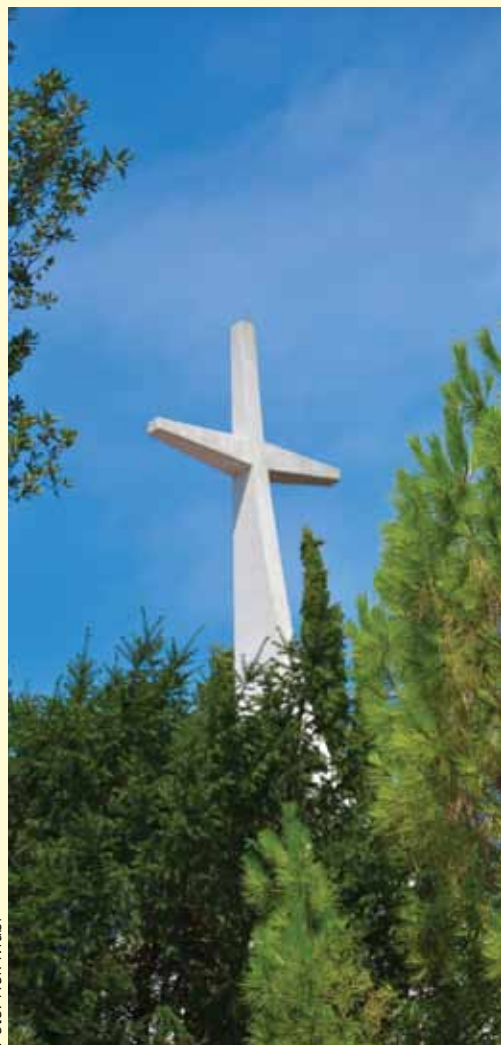

Foto: Rok Mubi

koper

»MOZAIČNA ZGODBA« V PRELEPI VASI SOČA PRI BOVCU

Jožica Ličen

Kot vsako leto smo tudi letos z otroki iz programa **Popoldan na Cesti** preživeli čudovitih šest dni v Soči. Poletni tabor, ki ga organizira Škofijska karitas Koper, je potekal v Domu Karitas Soča od 27. 6. do 2. 7. 2014.

Udeležilo se ga je 25 otrok, 3 kuharji in 6 animatorjev. Pripravili smo jim pester program z naslovom **»Vsi smo košček mozaika v čudoviti celoti«**. Poudarek je bil na ustvarjalnih delavnicah, družabnih in športnih igrah, gibanju v prelepi naravi in seveda druženju med seboj.

Prepričana sem, da bo hiša v Soči tudi drugo leto polna smeha, otroške razigranosti in veselja ob spoznavanju drug drugega in narave okoli nas. •

DAN V SOČI

Jožica Ličen

V sredini julija so bili v Dom karitas v Soči povabljeni sodelavci in sodelavke Karitas ter njihovi družinski člani. Z njimi sem preživela en dan, okusila slastno joto in palačinke, predvsem pa mi je koristil klepet, sprehod ob nebeško modri Soči in mir v cerkvi svetega Jožefa, pa obisk skavtov, ki so eno noč preživel pod našo streho, zato želim nekaj utrinkov deliti z vami. •

UMETNIKI ZA KARITAS SPET NA POTI

Jožica Ličen

Potovanje prodajne razstave likovnih del, ki so nastala v 19. mednarodni likovni koloniji Umetniki za Karitas v lanskem avgustu na Sinjem vrhu nad Ajdovščino pod naslovom »Pridite in poglejte«, je v zaključni fazi. Po Murski Soboti so si obiskovalci lahko razstavo ogledali v Nazarjah, v poletnem času pa na Sveti Gori nad Novo Gorico in v Bovcu. •

Ljubljana

20 LET ŽUPNIJSKE KARITAS ROVTE

Franja Tušar

Zadnjo majsko soboto smo praznovali lepo obletnico, minilo je namreč že 20 let od ustanovitve Župnijske Karitas Rovte.

Pri sv. maši, ki jo je daroval predsednik Slovenske karitas, upokojeni koprski škof msgr. Metod Pirih, ob somaševanju domačega župnika g. Janeza Petriča in g. Jožeta Tominca, župnika iz Škofljice, se je zbralo veliko domačinov in vabljenih gostov. Vse prisotne je na začetku prisrčno pozdravil naš tajnik g. Hieronim Kavčič in se zahvalil, da so nas razveselili s svojo udeležbo. G. škof nam je med pridigo zaželel še mnogo uspehov pri nadaljnjem delu, nas opogumil in tudi svetoval. Tako kot je Mati Terezija naročala svojim sestram, nam je tudi on priporočil, naj nikdar ne gremo na obisk, če smo slabe volje. Opozoril nas je tudi, da moramo vzgajati mlade, da bodo nadaljevali naše delo. Sv. daritev je s čudovitim petjem polepšal domači mešani cerkveni pevski zbor.

Po končanem bogoslužju smo se zbrali v prizidku župnišča na prijetnem druženju. MCPZ nam je zapel tri domoljubne pesmi in nas z njimi opomnil, kdo smo in kako moramo ljubiti svojo domovino. S svojo lepo besedo so nas opogumili tudi gostje: generalni tajnik Škofijske karitas Ljubljana g. Jože Kern, direktorica CSD Logatec ga. Tatjana Milavec, župan občine Logatec g. Berto Menard, načelnica upravne enote Logatec ga. Ljudmila Kunc, poslanka ga. Iva Dimic in predstavniki povabljenih Župnijskih karitas.

Naše delo sta lepo predstavila g. Hieronim Kavčič in g. Janez Jereb. Morda je zanimivo, da smo v dvajsetih letih opravili 20.000 prostovoljnih delovnih ur in da je v

10

naši sredi več mlajših prostovoljcev in moških. Opravili smo nekaj tisoč obiskov pri bolnih in ostarelih ob njihovih rojstnih dnevih in podobno, več kot 1.000 starejših smo popeljali na Brezje ... Z različnimi dobrodelnimi akcijami smo pomagali tudi drugim: Drežniške ravne – pomoč družini po potresu do celotnega ostrešja nove stanovanjske hiše in oken, finančna pomoč 4 družinam po plazju v Logu pod Mangartom, v poplavah v Železnikih, na Kamniškem in še kje, pa tudi ob letošnjih poplavah v BiH in Srbiji smo zbrali poln kombi raznega potrebnega materiala. Že 10 let zbiramo poljske pridelke za duhovniški dom v Ljubljani, pripravili smo že 18 dobrodelnih koncertov, na katerih zbiramo sredstva za pomoč ljudem v stiski. Sodelujemo z osnovno šolo, katere učenci s pomočjo mentorice Marije Logar izdelujejo voščilnice za božične in velikonočne praznike. Hvala jim.

Ob prazniku smo se z gosti zadržali v veselem pogovoru in si zaželeli, naj temu jubileju sledijo še drugi! •

ROMANJE STAREJŠIH ŽK KRIŽE

David Ahačič

ŽK Križe veliko truda vlaga v skrb za bolne, ostarele, odrinjene in obnemogle. Takšno delo zahteva precej obiskov na domu ali v Domu Petra Uzarja v Bistrici, letos pa smo se odločili, da oskrbovance povabimo na prav posebno romanje – k Mariji na Ptujsko Goro. V starosti se običajno redkeje odpravljamo na potovanja, saj si jih vse težje privoščimo. Vendar je prav, da se kljub temu občasno odpravimo na oddih – morda na

Foto: Hermina D. Krese

potovanje, da spoznamo nove kraje in ljudi, morda na romanje, da se zahvalimo za prejete milosti in prosimo blagoslova, vedno pa tudi zato, da si vzamemo čas za prijetno druženje s prijatelji.

Sodelavci ŽK Križe smo starejšim župljanom pripravili romanje na Ptujsko Goro in na Ptuj. Poln avtobus romarjev je dobesedno žarel od veselja ob tako neobičajnem dnevu in prepričani smo, da jim je le-ta polepšal doživljanje jeseni življenja in jim dokazal, da nikakor niso pozabljeni, da jih še vedno cenimo in jih imamo radi.

Na nedeljo Svete Trojice, 15. junija, pa smo k bogoslužju že tradicionalno povabili starejše župljane in varovance Doma Petra Uzarja iz Bistrice. Med mašo so lahko prejeli krepčilni zakrament bolniškega maziljenja, po obredu pa smo si privoščili prijazen klepet ob dobro obloženih mizah v župnišču. Letos se je vabilu odzvalo preko 50 župljanov, največ doslej, zato smo sodelavci Karitas prepričani, da bodo takšna in podobna srečanja tudi v prihodnje osrečujoča in blagoslovljena. •

DELO ŽUPNIJSKE KARITAS VRHNIKA

Romana Rožmanc

Župnija Vrhnika v okviru Karitas izvaja programa:

- **Brezplačno pravno svetovanje**, s katerim želimo uresničiti ustavno pravico enako dostopnega pravnega varstva za vsakogar. Ob upoštevanju prednosti socialno šibkejših je naš cilj nuditi učinkovit in celosten servis za rešitev konkretnih pravnih problemov na dostopen način.

Brezplačno pravno svetovanje zajema ne le prvega pravnega nasveta, ampak tudi različne oblike pravnega svetovanja in pomoči po prvem pravnem nasvetu. Naš cilj je nuditi učinkovito sredstvo za rešitev konkretnih pravnih problemov na dostopen način. Svetovanje izvaja skupina pravnih strokovnjakov, ki so univerzitetni diplomirani pravniki. Skupaj pokrivajo pravna področja civilnega, izvršilnega, dednega, delovnega in gospodarskega prava.

- **Brezplačna psihoterapevtska pomoč**, katere delo temelji na modelu relacijske družinske terapije, ki ga je v Sloveniji razvil prof. dr. Christian Gostečnik.

Model temelji na predpostavki, da se odnosi in vzdušje z najbližjimi, ki smo jih doživeli v otroštvu, nezavedno ponavljajo tudi v odraslosti. Čeprav so ti vzorci odnosov lahko zelo boleči, se lahko razrešijo v intimi dveh, ki si dasta sočutje in ustvarita nekaj novega. Zato je tudi sama terapija naravnana na zdravljenje odnosov, kajti vsi si želimo živeti v odnosih, ki so polni razumevanja, sočutja, sprejetosti in ljubezni. A življenje nas postavi pred preizkušnje, iz katerih ne vidimo

izhoda, ko se znajdemo v breznu obupa, žalosti in osamljenosti. Terapija daje nove priložnosti in možnosti za kvalitetnejši odnos.

Po enkratnem svetovalnem razgovoru se lahko vključite v psihoterapevtski cikel, ki obsega 12 srečanj v 12 zaporednih tednih. Srečanja potekajo enkrat tedensko po petdeset minut.

Strokovno terapevtsko pomoč nudijo zakonski in družinski terapevti, specialisti zakonske in družinske terapije z zaključenim podiplomskim študijem na Univerzi v Ljubljani.

Psihoterapija se izvaja po načelih Etičnega kodeksa Združenja zakonskih in družinskih terapevtov Slovenije. •

maribor

NOVICE IZ DOMA SV. LENARTA

Polona Šporin

Pred poletnimi dopusti in počitnicami je bilo v Domu sv. Lenarta zelo pestro. Poleg vseh rednih aktivnosti smo organizirali nekaj posebnih dogodkov.

3. medgeneracijski tabor

Že tretje leto zapored smo z dijaki iz Dijaškega doma Antona Martina Slomška organizirali medgeneracijski tabor. Letošnje druženje je potekalo od 19. do 21. junija. Prvi dan smo si ogledali film, ki smo ga na temo medgeneracijskega druženja in sožitja posneli lani jeseni. Obudili smo spomine in osvetlili spoznanja, da vsaka generacija nosi v sebi svoje zaklade, ki jih lahko deli z drugimi generacijami. Naslednjega dne smo se ob pesmi in pogostitvi družili na vrtu za hišo. Nekateri pa so odšli na sprehod po mestu in si spotoma ogledali še razstavo o našem osončju v občinski avli. Popoldan smo s potopisnimi predavanji prepotovali pot od Prage, Londona do Pariza. V soboto dopoldne smo imeli skupno sveto mašo, popoldne pa smo rajali na tradicionalnem pikniku. Dijaki so

povedali, da so na taboru prišli do spoznanja o tem, kako pomembno je vsako obdobje v življenju, da ima vsako obdobje svoj pomen, dobre in manj dobre plati, da lahko generacije druga drugi marsikaj dajo in druga od druge dobijo.

Piknik s svojci

Na prvi poletni dan smo v Domu sv. Lenarta pripravili tradicionalni piknik, na katerem smo se družili stanovalci, njihovi svojci, prostovoljci in zaposleni. Bližina svojcev, lepo vreme, pogostitev in živa glasba so pričarali prijetno vzdušje in nam vsem polepšali sobotni dan.

Udeleženci so se razveselili tudi presenečenj na tomboli in se zaustavili ob razstavi ročnih del stanovalcev.

Otvoritev razstave 4. likovne kolonije

V četrtek, 26. junija, je bila v dnevnem centru otvoritev razstave likovnih del 4. likovne kolonije »Umetniki za Dom sv. Lenarta«, ki jo je z igranjem na harmoniko popestril Miha Muršec iz Lenarta.

Likovne kolonije, ki je potekala 24. maja 2014, se je udeležilo 23 ustvarjalcev. V okviru kolonije je bilo Domu sv. Lenarta poklonjenih 26 likovnih del. Sorodniki so podarili tudi delo pokojnega prof. Bojana Golije. Likovno kolonijo je strokovno spremljala ga. Jadranka Šumi. Likovno kolonijo smo tudi tokrat pripravili s podporo Slovenke karitas in Nadškofijske karitas Maribor.

Medgeneracijski športni dan

V sodelovanju s Hišo idej iz Maribora smo v petek, 27. junija, organizirali medgeneracijski športni dan z Umkom, na katerega smo povabili otroke zaposlenih. Dan smo začeli z igro, nato so otroci zajtrkovali skupaj s stanovalci. Sledilo je športno dogajanje na službenem dvorišču je z animatorko, Umkom, stanovalci, otroki in zaposlenimi. Najbolj nas je navdušila in nasmejela vožnja s plasmacarom. Nekateri otroci so risali s kredo po asfaltu in po betonski ograji. Tudi za nogomet smo našli prostor na dvorišču. Po kosilu smo se poslovili in razšli zadovoljni in z lepimi vtisi. •

12

murska sobota

SREČANJE KRŠČENCEV V SV. JURIJU OB ŠČAVNICI

Slavica Trstenjak

Krst je zakrament. Gre za prisego, obljubo staršev in botrov pred Bogom, da bo v življenju rojenega deteta svetila luč vere. Pri krstu postane otrok Božje dete. S krstom Bog vzpostavi svoje varstvo nad novim bitjem, ki je deležno Njegove brezpogojne ljubezni. Toda krst se ne dotakne le otroka, ampak ima poseben pomen za otrokove starše, botre in njegove najbližje.

Obred jim daje pogum, da v vzgoji svojega otroka niso sami, ampak da jih spremlja angel varuh – Božja navzočnost. Krst jim da vedeti, da Bog drži svojo roko nad otrokom in ga varuje.

V obnovi te krstne zaobljube so se v soboto, 28. junija 2014, v cerkvi svetega Jurija zbrali straši, botri in stari starši skupaj s 24 krščenci iz lanskega leta ter obnovili krstno zaobljubo. Obred je opravil župnik Boštjan Ošlaj, ki je starše prijazno nagovoril in v množici živahno sodelujočih krščencev vodil krstno zaobljubo.

Srečanje v cerkvi sem zaključila voditeljica Župnijske karitas Slavica Trstenjak, ki sem starše nagovorila z besedami: »Dobra vzgoja je tista, ki jo spremlja brezpogojna starševska ljubezen, srčnost in zdrava pamet.« Srečanje smo nadaljevalni ob klepetu in prigrizkih, kjer je zaživel pogovor o otrocih, o njihovih nagajivostih, napredkih in novih zobkih. •

SODELOVANJE CENTRA ZA SOCIALNO DELO MURSKA SOBOTA IN LAZARJEVEGA DOMA

Andreja Vrbančič, CSD Murska Sobota

V mesecu maju je s svojim delovanjem pričel Lazarjev dom, ki deluje pod okriljem Škofijske karitas Murska Sobota in pokriva več socialnovarstvenih programov: ljudska kuhinja, v okviru katere se zagotavlja vsaj en topel obrok na dan ljudem v stiski; zdravstvena oskrba za tiste, ki nimajo obveznega zdravstvenega zavarovanja; informacijska pisarna oziroma svetovalnica za ljudi, ki so zasvojeni z nedovoljenimi drogami; higijenski program; krizne namestitve ob naravnih in drugih nesrečah za družine ...

Na dan odprtja je bilo v program Ljudske kuhinje vključenih že malo manj kot 40 uporabnikov. Z vsemi uporabniki smo na CSD Murska Sobota pred tem opravili razgovore v okviru socialnovarstvene storitve Prva socialna pomoč.

V mesecu marcu smo se namreč na skupnem sestanku ŠK Murska Sobota in Mestne občine Murska Sobota, ki je finančno podprla delovanje Lazarjevega doma, dogovorili, da bomo v okviru CSD Murska Sobota pripravili seznam socialno ogroženih iz Mestne občine Murska Sobota, ki si zaradi različnih življenjskih situacij težje zagotavljajo topel obrok, npr. zaradi pomanjkanja materialnih sredstev, zdravstvenega stanja posameznika, družinske situacije, duševnega zdravja, različnih oblik odvisnosti, brezdomstva, brezposelnosti, nezmožnosti plačevanja kreditov še iz časov, ko so imeli službo ... Znotraj centra smo pripravili interni seznam občanov Mestne občine Murska Sobota

z različnimi življenjskimi situacijami, glede na katere smo predvidevali, da bi bila takšna pomoč dobrodošla. V okviru Prve socialne pomoči smo povabili vse z internega seznama ter opravili svetovalne razgovore, katerih namen je bil tudi predstaviti nove oblike pomoči v okviru Lazarjevega doma.

Z vsakim uporabnikom posebej smo se torej pogovorili o njegovi življenjski situaciji, opredelili težave ali stiske. Vsak uporabnik je imel možnost pojasniti vse okoliščine, ki so vplivale na težavo ali stisko. Predstavili smo več možnosti, in če smo skupaj z uporabnikom ocenili, da bi bila vključitev v Lazarjev dom koristna, smo uporabniku podali osnovne informacije o programih Lazarjevega doma in o terminu pričetka vključitve ter mu na njegovo strinjanje posredovali t. i. »napotnico za vključitev v programe Lazarjevega doma«.

Vključeni pa niso zgolj uporabniki s predhodno pripravljene internega seznama, temveč so se in se tudi sedaj občani Mestne občine Murska Sobota z različnimi stiskami sami oglasijo na CSD Murska Sobota z željo vključiti se v Ljudsko kuhinjo. Z vsakim posebej se pogovorimo ter ga glede na položaj in stisko napotimo v Lazarjev dom.

Sedaj, po dveh mesecih delovanja Lazarjevega doma, občasno prihajajo na CSD Murska Sobota uporabniki, ki so že v Lazarjevem domu vključeni že mesec dni ali več. Nekateri so v Lazarjevem domu vsak dan, drugi dvakrat, trikrat na teden.

Povedo, da so veseli, da so se vključili, zadovoljni so s hrano. Povedo pa tudi, da jim Lazarjev dom ne predstavlja zgolj toplega obroka, ampak da jim veliko pomeni topla beseda s strani zaposlenih ter prostovoljcev ter da si je skorajda vsak izmed njih našel svoj stol, kjer vedno sedi kot pri domači mizi.

Eden izmed uporabnikov mi je nedavno povedal: »Sedaj, ko sem vključen v Ljudsko kuhinjo, ima moj dan spet smisel. Sedaj se moram vsak dan urediti. Nisem več nepomemben, saj vem, da če bom manjkal, se bo moj sosed pri mizi spraševal, kje sem, saj sva postala prijatelja.« •

ново mesto

BLIŽJE K BOGU

Ana Pavlakovič

Ko ti srce utripajoče bije, ko duša ječi pod težo vsakdanjika in se telo upogiba, takrat začutiš, da moraš nekam odriniti – pravijo, da na globoko. Nekaj podobnega smo začutili tudi sodelavci ŽK Črnomelj. Naš avtobus se je podal na pot na Svete Višarje. Zadnji del poti smo prepotovali z gondolo, ki se je strmo dvigovala. V njej smo res dobili občutek, da smo vedno bližje Bogu. Pa

ne samo zaradi strmine, pač pa tudi zaradi globeli pod nami, saj smo vrhove visokih smrek opazovali od zgoraj. Ob pogledu nanje te vsaj malo stisne pri srcu, preleti te kanček strahu, ravno toliko, da obžaluješ svoje nečednosti, se spomniš svojih najbližjih in zatrepetaš za svoje življenje.

Svete Višarje so najvišje ležeče Marijino svetišče, saj se nahajajo na skoraj 1790 m nadmorske višine. To je pravi biser gorske lepote. V ozadju jih ščitijo strma kamnita pobočja Kamnitega lovca. Od tu je čudovit razgled na okoliške vrhove, ki pa ga mi nismo mogli v polni meri uživati zaradi meglic, ki so se dvigovala in spuščale, gostile in redčile. Na tem lepem in milostnem kraju se srečujejo Slovani, Germani in Romani že 650 let in častijo Marijo vsak v svojem jeziku. To je skupna Božja pot treh narodov. Tudi mi smo se pomešali med

romarje različnih narodnosti in prisostvovali maši v več jezikih. Na oltar smo položili vse svoje tegobe in nemoči, vse zahvale in prošnje, ki smo jih prinesli v svojih srcih. Višarsko Kraljico smo prosili za varstvo v življenju in pomoč pri našem karitativnem delu, da bi znali in mogli prisluhniti vsakemu obubožanemu in mu pomagati. Po sveti maši smo se dalj časa zadržali na tem svetem kraju, da bi ga bolje začutili. Zaman smo iskali grm, okrog katerega so pred mnogimi leti klečale izgubljen ovce in v katerem je njihov pastirček našel lesen kip Marije z Detetom. Čeprav je pastirček kip dvakrat odnesel v dolino v Žabnice žabniškemu župniku, se je kip vedno čudežno vračal nazaj. Na tem kraju so najprej postavili kapelico, nato kapelo, kasneje leseno cerkev, dokler ni z mnogimi vzponi in padci nastalo današnje svetišče. Ocenjujejo, da v njem stoji prav tisti Marijin kip, ki ga je našel pastirček. Kip je pokrit s pozlačenim srebrnim plaščem.

Na Svetih Višarjah smo se srečali z romarji iz Železnikov. Dogovorili smo se, da se dobimo na Brezjah pri Mariji Pomagaj. Skupaj smo počastili Marijo s petimi litanijami Matere Božje. Nato smo ji v tišini vsak zase priporočili sebe in svoje najbližje. •

LJUBEČA SKRB KARITAS NE POZNA MEJA

Imre Jerebic in Jana Lampe

Poplave v Srbiji ter Bosni in Hercegovini so brez dvoma prebudile dimenzijo ljubeče skrbi Cerkve na Slovenskem za prizadete – uboge ljudi v Srbiji ter Bosni in Hercegovini.

Na povabilo Slovenske karitas in Slovenske škofvske konference so svoje srce in denarnice ponovno odprli katoličani in drugi ljudje dobre volje. Na Slovenski karitas smo v prvih dneh začeli z dobrodelno akcijo zbiranja sredstev in v prvem tednu poplav za nujno pomoč prizadetim ljudem v BiH in Srbiji nakazali 50.000 EUR Karitas v BiH in 50.000 EUR Karitas v Srbiji, skupaj pa smo do sedaj zbrali 241.461 EUR. Takoj smo začeli tudi z zbiranjem materialne pomoči preko Škofijskih karitas in v sodelovanju s prostovoljci, Karitas Vojaškega vikariata, Civilno zaščito in Slovensko vojsko prepeljali v BiH in Srbijo v prvih tednih 22 kontejnerjev materialne pomoči v skupni vrednosti 164.500 EUR, ki jo še vedno redno vsak teden razdeljujejo prizadetim, tudi v najbolj odročnih krajih, ki niso bili deležni medijske pozornosti. Škofje so vernike pozvali, naj za ljudi v Srbiji in Bosni in Hercegovini, ki so jih prizadele poplave, svoj dar oddajo v pušico pri nedeljski maši, in zbrali 239.919 EUR. Ko seštejemo vse skupaj, **zbrana sredstva v Cerkvi na Slovenskem za pomoč Srbiji in BiH znašajo kar 645.880 EUR.**

Minila sta že skoraj dva meseca od katastrofalnih poplav. Slika pokrajine v BiH in Srbiji ter razpoloženje prizadetih ob poplavah je drugačno. Tako kot voda se tudi življenje počasi vrača v stare tirnice, a ostale so velike »rane« v naravi, še večje v človeških srcih in domovih. Ob tem je Karitas po svojih sodelavcih in prostovoljcih, po donacijah Karitas iz vse Evrope, po mrežnem sodelovanju Karitas v Srbiji in BiH z lokalno skupnostjo, pravoslavno in muslimansko cerkvijo in z odgovornimi ministrstvi ... zrcalo ljubeče skrbi Cerkve za uboge v BiH in Srbiji, ki so jih prizadele grozovite posledice poplav.

Predstavniki Cerkve na Slovenskem smo se v juliju odpravili v Srbijo ter Bosno in Hercegovino z namenom obiskati prizadete kraje in ljudi ter da smo na najvišjem nivoju sprejeli kriterije, po katerih se bodo zbrana finančna sredstva slovenske Cerkve in Karitas **uporabila za obnovo gospodinjstev po poplavah v obeh državah.** Delegacijo iz Slovenije smo sestavljali predsednik Slovenske škofvske konference škof msgr. Andrej Glavan, predstavnik Karitas vojaškega vikariata dr. Jože Plut ter s strani Slovenske karitas Imre Jerebic. 11. in 12. julija 2014

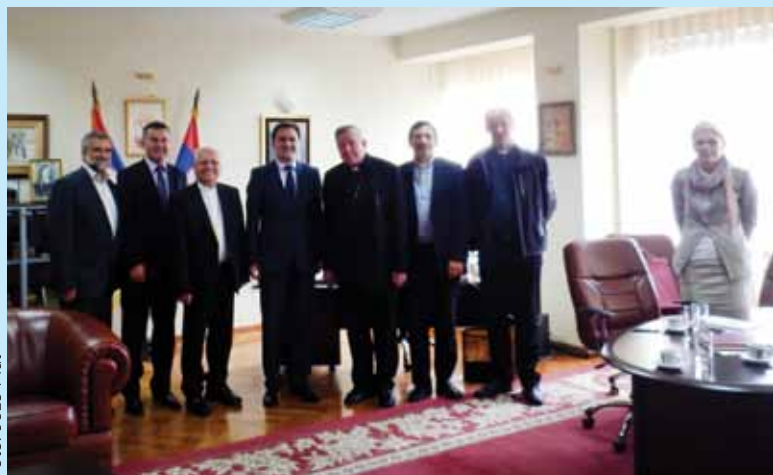

Foto: Jože Plut

smo obiskali Srbijo, kjer smo se srečali z direktorjem Karitas Srbije g. Vladislavom Vargo in koordinatorji, ki so odgovorni za izvedbo pomoči in obnove po poplavah s strani Karitas v Srbiji.

V času obiska smo si skupaj z beograjskim nadškofom mag. Stanislavom Hočevarjem in apostolskim nuncijem v Srbiji msgr. Orlandom Antoninijem ogledali prizadeta območja v Obrenovcu in Šabcu in obiskali nekaj družin, katerih hiše se bile ob poplavah močno poškodovane ter poslušali njihove pretresljive zgodbe. Srečali smo se tudi s slovenskim veleposlanikom v Srbiji Francem Butom ter Nikolo Selakovićem, srbskim ministrom za pravosodje, ki je odgovoren tudi za verske skupnosti. Bosno in Hercegovino smo obiskali 22. in 23. julija. Tam smo se srečali s vrhbosanskim nadškofom in kardinalom Vinkom Puljićem, z direktorjem Karitas BiH g. Bosiljkom Rajićem ter s koordinatorji, ki so s strani Karitas v BiH odgovorni za obnovo po poplavah. Skupaj smo si ogledali prizadete kraje in se srečali z družinami v Doboju, ki so jih nedavne poplave najbolj prizadele in so izgubile vse, kar je potrebno za preživetje: dom, hrano, živino, pridelke, krmo, kmetijske stroje ...

Predstavniki iz Slovenije smo se v času obiskov v Srbiji in BiH na delovnih sestankih s predstavniki tamkajšnjih Karitas seznanili z oceno potreb in kriteriji pomoči za obnovo po poplavah, ki jih je lokalna Karitas v vsaki državi izdelala v okviru apela Caritas Internationalis. **V prvi fazi obnove bo pomoč preko apela Karitas tako v Srbiji kot BiH na podlagi pripravljenih kriterijev usmerjena predvsem v obnovo poškodovanih stanovanjskih hiš in opremo, v pomoč pri ponovnem zagonu kmetijske dejavnosti ter tudi v psihosocialno pomoč in nego na domu,** ki je bodo deležne najbolj ranljive skupine prebivalstva, predvsem starejši, bolni in ljudje s posebnimi potrebami. Prva faza obnove bo v Srbiji in BiH potekala v času do decembra 2014, v vsaki državi v vrednosti 2,2 mio EUR. V 11 ob poplavah prizadetih

Foto: Arhiv Slovenske karitas

občinah v Srbiji bo Karitas preko apela pomagala 2.369 gospodinjstvom, v BiH pa na prizadetih območjih sarajevske in banjaluške škofije 1.500 gospodinjstvom, ki bodo dobila pomoč za obnovo hiš in kmetijske dejavnosti v obliki vrednostnih bonov (za gradbeni material, gospodinjske aparate, nakup semen, živine in orodja). Zbrana sredstva bodo v apel obnove v Srbiji in v BiH prispevale različne evropske Karitas, med njimi tudi Slovenska karitas, ki bo namenila minimalno 50.000 EUR, ker se sredstva še zbirajo. V času obiskov je bilo s Slovensko škofovsko konferenco dogovorjeno, da se vsa zbrana sredstva po nabirkah v župnijah nakažejo za obnovo preko apela Caritas Internationalis nacionalnima Karitas v Bosno in Hercegovino ter Srbijo. SŠK je vsaki Karitas že nakazala po 120.000 EUR (skupaj 240.000 EUR). Skupaj smo se odločili, da bomo poleg prispevka za skupen apel v okviru zbranih sredstev s strani Cerkve na Slovenskem realizirali obnovo 6 zelo poškodovanih stanovanjskih hiš v krajih, ki smo jih obiskali v Srbiji, in 6 hiš v Bosni in Hercegovini v skupni vrednosti 60.000 EUR.

Za konec bi rad omenil le eno konkretno zgodbo od številnih drugih, ki sem jim prisluhnil v Srbiji, ko je govorilo odprto srce in seveda velika družinska stiska. Mama, ki je gospodinja, nas je vljudno sprejela v svoji razdejani hiši, ki je bila cele tri tedne pod vodo. Dejala je: »Štiri dni smo se borili s talno vodo, ki je počasi naraščala in prodirala skozi zidove in tla. Vse stvari smo dvignili od tal: postelje, omare, kuhinjske aparate, pralni stroj ... in črpali vodo iz hiše. S strahom smo hodili opazovat, kako se dviga nivo reke, in se bali najhujšega. Tretji dan smo začeli seliti živali, umaknili avtomobile in nekaj drugih stvari, pohištva nihče ni selil, ker nismo vedeli kam. Dežurali smo noč in dan: jaz, mož in sin. Četrta noč je bila usodna. Čeprav sem bila zelo utrujena, nisem legla v posteljo. Ob četrti uri je zašumelo od daleč, vedela sem, da prihaja cunami. Kričala sem po vasi, da moramo teči,

če se hočemo rešiti. Kot izgubljena čreda smo tekli in tekli, da smo ušli valu, ki je bil visok 1,5 m, in se rešili. Sedaj smo se vrnili domov od sorodnikov, ki bivajo v 10 km oddaljenem kraju, ker je to pač naš dom. Sorodniki so nam nekaj dni pomagali, da smo vse počistili in odpeljali. Kot vidite, nimamo nič. Voda je uničila vse, še okna, strop, streho in dimnik ... toda nismo obupali.«

V času našega obiska s strani prizadetih domačinov in sodelavcev Karitas v BiH in Srbiji ni manjkalo hvaležnosti do vseh Slovenk in Slovencev, ki smo jim tako hitro in v tako velikem obsegu priskočili na pomoč. •

NAŠE PRVO LETO V SOSTREM

Urška Kelvišar

Naša terapevtska skupnost za zasvojene s pridruženimi težavami v duševnem zdravju je junija praznovala prvo obletnico delovanja v novih prostorih. Župnija Sostro v Ljubljani nam je odstopila prostore v župnišču, kjer smo našli in si ustvarili nov dom. Ob tej priložnosti so naši uporabniki zapisali utrinke, eno od zgodb objavljamo v naslednjih vrsticah:

Foto: arhiv TS Sostro

»V TS Sostro sem prišla septembra 2013. Prestrašena in obupana. Počutila sem se kot majhna deklica, ki jo starši SAMO pustijo sredi množice neznanih ljudi. Težko je, ko veš, da te čaka dolga doba bivanja brez svojih otrok, mame, sestre, očeta, partnerja ... A bila sem presenečena. Toplo sem bila sprejeta tako s strani terapevtov kot tudi uporabnikov. Začel se je moj boj. Boj s samo seboj in z alkoholom. Kajti postala sem njegova sužnja. In to suženjstvo je pripeljalo do tega, da sem pristala NA DNU, od koder nisem več videla izhoda, ter da so se popolnoma skrhalo odnosi med menoj in sinovoma, s partnerjem, mamo, sestro. Kmalu sem spoznala tudi župnika Aleša. Že takoj sem začutila, da

je topel človek. In je res. To, da je nekdo pripravljen sprejeti toliko ljudi – odvisnikov, vsakega s svojo zgodbo, je prav gotovo dejanje, ki že samo po sebi veliko pove. Vsi – od terapevtov do uporabnikov – ga imamo radi. Vedno nam je pripravljen priskočiti na pomoč, pripravljen nam je vsakemu posebej prisluhni in zna se smejeti z nami. Z nami ima vsak četrtek zjutraj tudi skupino. Na vsaki skupini imamo temo, ki je bolj ali manj povezana s krščanstvom in z realnim življenjem. Nikoli tudi ne bom pozabila dneva odprtih vrat, ko so k nam prihajali vaščani. Ponovno sem bila presenečena. Vsi so bili izredno prijazni in resnično jih je zanimalo, kako živimo, nekatere celo naša – ne ravno lepa – preteklost. V njih ni bilo videti ne zlobe ne jeze, ker bivamo tu, temveč le velika prijaznost. Tudi ko gremo na sprehod in srečujemo ljudi, nas vedno lepo pozdravijo. Resnično nisem še nikoli naletela na grobe besede. Tu smo zato, da se učimo. Učimo se spoznavati sebe, svojo duhovnost, kajti odvisnost človeka popolnoma spremeni. Postaneš nekdo drug. In zdaj sem tu, odgovorna oseba, ki se zaveda, da je življenje lepo, da je dar, ki ga moram zagrabiti z obema rokama in uživati v njem. Veliko sem dosegla. Vse to s pomočjo terapevtov, souporabnikov in nenazadnje tudi župnika Aleša. Zopet sem začela postajati komunikativna, počasi se je v meni začela rojevati samozavest, ki sem jo v prejšnjem življenju občutila le v trenutkih opitosti. A to je seveda bila lažna samozavest. Imam se rada takšno, kakršna sem; pred tem sem se pravzaprav sovražila. Naučila sem se pogovarjati, izražati svoje mnenje in predvsem izražati svoja čustva. Tako pozitivna kot tudi negativna. Prej so se le kopičila v meni. Najpomembnejše, kar se mi je tu zgodilo s pomočjo terapevtov, predvsem s strani našega vodje Draga, pa je to, da imam zopet stike s svojima ljubima sinovoma, ki ju imam neizmerno rada, zato bom Dragu večno hvaležna za ves njegov čas in potrpežljivost. Prav tako so se (ravno tako z Dragovo pomočjo) izboljšali moji odnosi z vsemi mojimi bližnjimi. SREČNA SEM. In vesela, da živim. Včasih sem se življenja bala in ga želela zavreči. A zdaj vem, da sem vredna življenja, ki ga živim, in tistega lepega, ki še prihaja. Za vsa ta spoznanja se zahvaljujem terapevtom, župniku Alešu ter vaščanom, ki so nas sprejeli z odprtimi rokami, no, pa na koncu koncev tudi sebi, ker sem se bila pripravljena in sem še sprejemati in se učiti.« Sabina Z.

Tudi take zgodbe so del našega bivanja v skupnosti. Več je sicer iskanja in vprašanj, ki mnogokrat ostajajo neodgovorjena. A slej ko prej tudi naši uporabniki ugledajo luč v svojem brezupu in ugotovijo, da so lahko srečni. Da je življenje lepo. In ima vrednost. To je najlepše darilo, ki smo ga deležni vsi skupaj, uporabniki in terapevti, drug ob drugem. •

VRNITEV V PRIHODNOST

Jožef Kociper

Štirinajstega marca 1966 je po Sloveniji odjeknila novica, da se je v Odrancih v Prekmurju pri gradnji cerkve zrušila kupola in pod sabo pokopala osmero ljudi. Med njimi tudi očeta sedmero odraščajočih otrok in drugega očeta, ki je imel sedmero mladotnih otrok. Država je od daleč opazovala borbo skozi življenje šestih družin, ki so izgubile očeta, ter družine, ki je izgubila teto in otroka.

Pred pol stoletja je naša družba še živela tako močno socialno »mrežo«, da so bližnji in daljni sorodniki bili sposobni toliko pomagati tem družinam, da so ti otroci »prišli do kruha«.

Kaj pa danes razumemo pod pojmom »mreža«?

Ob besedi mreža si v mislih lahko predstavljamo vsak svojo »mrežo«. Ribič: »Veliko rib!« Golman – vratar v голу: »Prazno mrežo!« Pajek: ??? Gospodinja: »Zaščita pred komarji!« Čivkač: Twitter, Skype! Akademik: arnes!

Za Jezusa pa bi morda mreža lahko pomenila: »Snideta se dva ali trije, pa se vam pridružil!«

Kaj pa za Karitas? »Občestvo, ki ga zavezuje Ljubezen do Bližnjega!«

V Strateškem načrtu Karitas na Slovenskem pa smo mrežo opredelili na naslednji način: »Karitas deluje kot mreža (občestvo), ki z jasno identiteto povezuje deležnike v učinkovit in odziven pastoralni organizem.«

Vsak posameznik lahko veliko da od sebe. Če se snideta dva ali trije v Njegovem imenu, pa se jim lahko pridruži še Gospod. Človek je socialno bitje. Potrebujemo eden drugega. V današnjem času pa se vse bolj oddaljujemo drug od drugega. Sodobna tehnologija nas zasužnjuje. Starejše lovijo v svoje mreže telenovele, mlajše pa i-podi. Vse bolj se ljudje oddaljujemo eden od drugega. V vse bolj zgoščenem svetu smo si vse bolj narazen. Materialno smo vedno bolj preskrbljeni, močnejši, neodvisni eden od drugega, duhovno pa žal vse bolj prazni in vsaksebi. **Zato smo poklicani v Karitas, da delimo Ljubezen do bližnjega, da iščemo poti do omreženih s telenovelami, do mladih,** ki so padli v mrežo i-podov.

Mreže in omrežja se vzpostavljajo tam in takrat, ko se želi neko delo opraviti bolj sistematično, bolj pregledno, z večjim učinkom, s hitrejšim prenosom dobrih praks ...V Karitas je Župnijska karitas osnovni gradnik notranje mreže. Oznanjevanje, liturgija in Karitas so osnovna poslanstva katoliške Cerkve. Te službe si ne stojijo nasproti, ampak skupaj tvorijo celoto. Karitas predstavlja posebno obliko oznanjevanja Jezusa Kristusa, ustanovitelja Cerkve. Evangeliji na-

mreč poročajo, da se je Jezus posvečal ubogim in trpečim in se z njimi solidariziral. »Resnično, povem vam: Kar koli ste storili enemu od teh mojih najmanjših bratov, ste meni storili« (Mt 25,40). Naloga slehernega kristjana, vsake krščanske skupnosti in župnije, še posebej pa organiziranih oblik karitativnega delovanja je, da izvršuje duhovna in telesna dela usmiljenja.

Vsaka župnija, ki želi imeti vse tri temelje, mora imeti organizirano dobrodelnost v svoji Župnijski karitas. Papež Frančišek pa ta temelj karitativnosti še posebej živi. S svojo ponižno karitativno držo je nagovoril vso svetovno javnost, tudi tiste, ki so bili hladni in celo sovražni do naše vere.

Ko imamo dobro in močno notranje razvito mrežo Karitas smo sposobni in zreli, da se odpiramo tudi

Foto: Mojca Kepić

navzven do drugih državnih, lokalnih in drugih mrež, ki skrbijo za sočloveka, vsak s svojim poslanstvom.

Po njih delih jih boste spoznali. Po njihovi vpetosti v notranje in zunanje mreže dobrodelnosti jih boste spoznali.

Dobra Župnijska karitas ima svojo notranjo mrežo:

- pokritost s čutečim srcem za celotno območje župnije,
- dobro vpetost v Dekanijsko karitas,
- redno mesečno »delavnico Karitas« z duhovnim uvodom, raziskujočim in čutečim srcem do ubogih in z obvezno agape, ki pogladi burno »raziskovanje« poti do bližnjega,
- redno letno romanje,

in zunanjo mrežo:

- dobro sodelovanje z osnovno/srednjo šolo,
- centrom za socialno delo,
- lokalno skupnostjo, ki ji redno letno poročamo,
- letno »tržnico« Karitas,
- dobro sodelovanje z drugimi društvi, zavodi, ki skrbijo za iste ljudi, vendar vsak s svojim poslanstvom ... •

17

Vizija Slovenske karitas:

Karitas

- ljubeča skrb Cerkve za ljudi v stiski.
Glas revnih v družbi.
V službi človekovega dostojanstva.

Glavni (strateški) cilji:

1. Krepiti identiteto Karitas kot konstitutivne razsežnosti poslanstva Cerkve.
2. Skrbeti za etičnost in preglednost poslovanja Karitas na vseh ravneh.
3. Zagotavljati pokritost mreže glede na potrebe.
4. Ohranjati in negovati medsebojno zaupanje med vsemi deležniki Karitas (sodelavci, prejemniki, donatorji).
5. Izboljšati informiranje in komunikacijo.
6. Skrbeti za stabilne vire financiranja.

MAJHNA DRŽAVA Z VELIKIM SRCEM – POMOČ KARITAS V OSRČJU AFRIKE

Jana Lampe

Kot sem obljubila, vam tokrat pišem več o realizirani razvojni in humanitarni pomoči Karitas v Afriki s pomočjo lanskoletne akcije Za srce Afrike. V času letošnjega terenskega obiska v Ruandi in Burundiju sem lahko ponovno videla, kako naši iznajdljivi misijonarji in sestre domačinke vsak evro, ki ga ljudje v Sloveniji darujejo preko Karitas za pomoč v srcu Afrike, uporabijo za pravi namen in ga še dodatno oplemenitijo v dobro lokalnih prebivalcev, ki živijo v revščini in pomanjkanju osnovne infrastrukture, kot so šole, zdravstveni centri in vodnjaki. Prav vsak projekt ali program, ki ga na pod-

lagi lokalnih potreb začnejo, je najprej dobro premišljen v skupnosti sester. Zastavijo ga trajnostno, tako da bo imel daljnoročne učinke za ljudi in bo v prihodnje lahko potekal čim bolj samostojno, brez zunanje pomoči, če je le možno. Znova in znova sem presenečena in navdušena nad vsem, kar misijonarji s srcem delajo za najrevnejše ljudi v Afriki. S pomočjo darov dobrotnikov v lanskoletni akciji Za srce Afrike smo lani pomagali predvsem najrevnejšim otrokom. Podprli smo sledeče projekte:

V Kigaliju v Ruandi smo ob sofinanciranju Ministrstva za zunanje zadeve, Misijonskega središča in Italijanske karitas pri sestrah usmiljenkah podprli **do-končanje gradnje osnovne šole za 500 otrok iz revnih družin**. Nova šola, ki je zelo kvalitetno zgrajena in zelo lepa, ima **7 učilnic, knjižnico, manjšo sobo za prvo pomoč otrokom in kabinet**. Ob zgradbi šole smo podprli tudi gradnjo zgradbe **WC-jev za deklice**

Center za podhranjene otroke Mukungu

Hrana za bolnike z AIDS-om Mukungu

Kantina v ZC v Mukungu

Šola v Kigaliju

Podhranjeni otroci v Mukungu

s. Bogdana Kavcic s podhranjenimi otroki v Centralni Afriki

in invalidne otroke ter WC-jev za fante ter nakup in montažo dveh 10.000-litrskih cistern za zbiranje deževnice s streh šole za potrebe sanitarij. V gradnjo šole, ki jo je spremljala misijonarka sestra Vesna Hiti, je bilo vključenih 80 lokalnih delavcev, ki so s tem dobili priložnost za preživetje družin. Šolo smo do sedaj tudi že delno opremili s šolskim pohištvom (4 učilnice). Kupljene so bile šolske table za vse razrede in učbeniki za prvi in drugi razred OŠ. Šola, ki je že prejela dovoljenje od ministrstva za šolstvo, bo šolska vrata odprla v januarju 2015, ko se v Ruandi začne šolsko leto. Pouk v tej šoli bo potekal dvoizmensko, tako da jo bo lahko obiskovalo več otrok. Običajno je v javnih šolah v Ruandi do 100 učencev v enem razredu in se tako lahko zelo malo naučijo, v tej šoli pa bo v razredu največ 42 otrok, ki bodo s strani sester in lokalnih učiteljev deležni kakovostne izobrazbe in vzgoje, česar se starši teh otrok dobro zavedajo in so zelo hvaležni vsem v Sloveniji, ki so darovali za to šolo ter s tem omogočili njihovim otrokom boljšo prihodnost.

V Mukungu v Ruandi smo v okviru zdravstvenega centra, kjer deluje sestra Vesna Hiti, podprli nakup preko 7 ton hrane – mešanice moke za hranljivi močnik, fižola, mleka in olja – za podhranjene otroke in tudi za najrevnejše bolnike. Skupaj so sestre v tem letu pomagale s hrano in spremljale 120 kronično podhranjenih otrok, ki so 4 do 6 mesecev 1-krat tedensko prihajali v center ter tam prejeli topel zajtrk in kosilo, ki so ga pomagale skuhati njihove mame, za domov pa so prejele še hrano za otroka za cel teden. Materam so dali tudi pouk, kako hraniti otroke, da se jim bo stanje izboljšalo, in zakaj je to pomembno. Pomagali so tudi 15 otrokom, ki so bili zaradi kritične podhranjenosti vsaj 2 meseca hospitalizirani v centru, kjer so dobivali 5 obrokov dnevno, dokler se njihovo stanje ni izboljšalo, ter 50 najrevnejšim bolnikom z aidsom, pri katerih zdravila brez hrane ne delujejo, in drugim revnim bolnikom. Za bolnike, ki lahko plačajo, pa smo podprli ureditev in zagon preproste kantine v zdravstvenem centru, kjer njihovi spremljevalci lahko kupijo čaj, kruh, milo idr. Z zaslužkom od kantine bodo sedaj sestre lahko dolgoročno podpirale nakup hrane za podhranjene otroke.

V Safi v Centralnoafriški republiki smo v sodelovanju s sestro Bogdano Kavčič v okviru zdravstvenega centra podprli nakup sardin in riža za preko 200 kronično podhranjenih otrok, ki so hrano prejeli 3-krat na teden, ter tudi za begunce, ki so se ob nemirih v okolici kraja zatekli po pomoč k sestram na misijon.

Sestra Teodosie, ki je ekonominja za provinco, je za vso pomoč, ki prišla iz Slovenije, dejala: »Sem gledala na zemljevidu, kako majhna država je Slovenija, ima pa tako veliko srce.« Naj zaklju-

čim z besedami zahvale, ki jih je v času obiska izrekla misijonarka s. Vesna Hiti: »Srčna hvala vsem, ki ste pomagali najrevnejšim otrokom v Ruandi. Sama sicer delam v zdravstvu, mislim pa, da je najpomembnejše, da damo tem otrokom izobrazbo, kajti le tako bodo lahko odgovorili na vse izzive, ki jih čakajo v življenju. Samo Bog vam je lahko plačnik.« •

Z DELOM DO DOSTOJNEGA ŽIVLJENJA V AFRIKI

Jana Lampe

Na Slovenski karitas v sodelovanju z revijo Ognjišče in ob trajni mesečni **podpori in dobroti slovenskih družin** že štiri leta podpiramo **program pomoči za najrevnejše družine v Afriki**, ki nimajo lastne zemlje ali nobene druge možnosti za delo in s tem za preživetje svojih družin. S pomočjo te podpore iz Slovenije preko **akcije Z delom do dostojnega življenja** so revni straši sedaj dobil priložnost za delo na večinoma podeželskih misijonih, kjer delujejo naše misijonarki in misijonarji ali skupnosti sester, ki so povezane z njimi. **S plačilom, ki ga zaslužijo z lastnim delom, starši zdaj lažje in dostojneje preživijo svoje družine** – zagotovijo hrano, plačajo zdravstveno oskrbo in šolanje svojim otrokom. Bistveno pri tem pa je, da otrokom omogočijo šolanje, da bodo le-ti imeli več možnosti za preživetje, ko bodo odrasli.

kar delajo posamezno, vsak **prejme redno plačilo v denarju, hrani**. Na misijonih v Ruandi in Burundiju so usmiljenke te starše, ki delajo, dale tudi skupaj po skupinah z do 15 člani, v t. i. združenja, katerih člani opravljajo tudi neko skupno delo. Na primer v kraju Rwisabi v Burundiju, kjer skupaj podpiramo kar 119 družin, so sestre razvrstile starše v 6 združenj. Nekaterim združenjem so najele zemljo, ki jo ti starši skupaj obdelujejo in s tem pridelajo nekaj hrane zase, višek pa prodajo na trgu in zaslužek dajo v skupno blagajno. Eni skupini so kupile prašiče, drugi koze, da jih skupaj redijo ... Skupini z bolniki z aidsom so kupili šivalne stroje, da se lahko preživljajo s šivanjem oblačil. Ena skupina pa izdeluje milo, ki ga nekaj prodajo zdravstvenemu centru, nekaj ljudem, nekaj pa obdržijo zase. Vsako združenje ima tudi skupno blagajno, v katero vlagajo nekaj skupnega zaslužka. Ko nekdo potrebuje večjo vsoto denarja, si lahko izposodi iz skupnega fonda in nato počasi vrača. Na ta način se zares lahko razvijajo, da ne »pojedo« vsega sproti. Posebna skupina pa so brezposelni mladi, ki jih je v teh krajih kar veliko in jim sestre dajo nekaj sredstev za zagon posamezne obrti, trgovine, potem se pa morajo znajti sami (oblika mikrofinanciranja). Posameznim družinam so sestre v zameno za njihovo delo kupile majhen košček lastne zemlje, preko 20 družinam pa pomagale zgraditi skromno lastno hišo iz blata, ker so bili prej brez nje. Posamezne družine, ki so bile vključene v ta program, so se tako že izkopale iz najhujše revščine, ker imajo sedaj ali lastno zemljo ali so začele z lastno obrtjo in se

Foto: Jana Lampe

Sedaj že kar **391 slovenskih družin** s povprečnim mesečnim darom 12 EUR **pomaga preživeti z lastnim delom 247 zelo revnim družinam v Afriki** – 85 družinam v Ruandi, 138 družinam v Burundiju in 24 družinam na Madagaskarju. Ob različnih posameznih stiskah pa se je preko dela pomagalo še dodatnim družinam. Na misijonih, v okviru katerih delujejo šole, zdravstveni centri, porodnišnice, ti starši opravljajo različna dela. **Ženske čistijo in pomagajo urejati okolico** šol in zdravstvenih centrov, **obdelujejo vrtove v centrih**, kjer se prideluje nekaj hrane za podhranjene, in **pomagajo kuhati, moški pripravljajo drva, kosijo travo, so čuvaji** pred zdravstvenimi centri ipd. Za vse,

lahko samostojno preživljajo. Namesto njih so sestre vključile nove revne družine in jim dale priložnost za delo in zaslužek. V času obiska v Ruandi in Burundiju sem se srečala z veliko družinami, ki so vključene v ta program. Ti starši so mi povedali, kaj to delo pomeni za njihovo življenje, in izrazili veliko hvaležnost do vseh, ki jih pri tem podpirate. Veliko je že pozitivnih zgodb teh družin, veliko pa jih pa še potrebuje našo pomoč. **Več o možnostih priključitve k akciji, s katero nadaljujemo tudi v letu 2014, najdete v temi meseca.** Iz srca hvala vsem, ki podpirate družine v Afriki in jim dajete možnost za dostojno preživetje. •

Kam se vam tako mudi?
Stvari ne boste nikoli dokončali,
zakaj torej drvite naprej?
Vse dejavnosti, v katere ste vključeni,
imajo samo en in edini namen,
in sicer podariti vam trenutek sreče.
Razvedrite se malo. Smejte se več.
Cenite več. Vse je dobro.

Abraham Hicks

QR koda za dostop do
Žarka dobrote na internetni
strani preko sodobnih
spletnih bralnikov.

Vizija Slovenske karitas:

Karitas

- ljubeča skrb Cerkve za ljudi v stiski.
Glas revnih v družbi.
V službi človekovega dostojanstva.

ISSN 1581-5528

9 771581 552004